

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МАТЕРІАЛИ
ХІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ПІДСУМКАМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2023 РОКУ**

Запоріжжя 2024

XI Всеукраїнська науково-технічна конференція здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Факультет агротехнологій та екології: матеріали XI Всеукр. наук.-техн. конф., 19-23 лютого 2024 р. Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. 135 с.

У збірнику представлено виклад тез доповідей і повідомлень, поданих на XI Всеукраїнську науково-технічну конференцію здобувачів вищої освіти Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Тези доповідей та повідомлень подані в авторському варіанті.

Відповідальність за представлений матеріал несуть автори та їх наукові керівники.

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://elar.tsatu.edu.ua/?locale=uk>

Електронний Інституційний репозитарій Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

<http://www.tsatu.edu.ua/ate/nauka/publikaciji-zdobuvachiv-vyschoji-osvity/>

ІНТЕРНЕТ-сторінка факультету агротехнологій та екології

Матеріали для завантаження розміщені за наступними посиланням:

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/rada-molodyh-vchenyh-ta-studentiv/> сторінка

Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/nauka/n/naukovi-vydannja/>

«Наукові видання»ТДАТУ

Відповідальний за випуск: к.с.-г.н., доцент кафедри геоекології і землеустрою Вікторія Скиба

ЗМІСТ

стр.

Басянець С.В.	РЕСУРСООЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ.....	6
Бедрик Б.О., Сидоренко М.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	8
Безь І.М.	АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА СОКІВ В УКРАЇНІ.....	10
Безь І.М.	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА СОКУ АБРИКОСОВОГО ТА АЛИЧЕВОГО З ВИКОРИСТАННЯМ ЕКСТРАКТУ СТЕВІЇ.....	13
Береславська П.О.	СОРТОВІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАТАТУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ.....	16
Белов І.М.	МАРМЕЛАДНІ ВИРОБИ ЗІ ЗБІЛЬШЕНИМ ВМІСТОМ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	18
Бугаєв О.В.	РОЗРАХУНКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ, ЯКІ ПРОДУКУЮТЬСЯ БІОВІДХОДАМИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ)...	20
Виборнова Ю.І.	МОНІТАЛЬНИЙ ОПІК ВИШНІ – ШКОДОЧИННІСТЬ І ПРОФІЛАКТИКА.....	24
Ганчева А.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ДЕСЕРТУ ФОНДАН.....	26
Глаговська А.	ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ГЕНЕРАТИВНИХ БРУНЬОК ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ ВЛІТКУ 2021 І 2022 РОКІВ ПІД ВРОЖАЙ 2022 І 2023 РОКІВ.....	27
Гордовий І.С., Каменєва О.В.	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ НА ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	28
Дериглазов Д.Г., Фатєєва О.П.	СУПУТНИКОВИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВБУ АРХІПЕЛАГ ВЕЛИКІ І МАЛІ КУЧУГУРИ.....	30
Дзюба Є.Д.	ОСНОВНІ ВИДИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ.....	33
Іванчегло В.С.	АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОЩУВАННЯ ОБЛІПИХИ В УКРАЇНІ.....	37
Каріна Я.М., Акименко А.С.	АГРОБІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СУНИЦІ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	40
Кацька В.О.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВЕГАНСЬКОГО СОЧЕВИЧНОГО ХЛІБА.....	42
Кінаш Д.В.	ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	43
Ковальчук Д.І.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСО- РОСЛИННИХ НАПІВФАБРИКАТІВ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	45
Коломоєць А.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЙОГУРТУ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СПОРТИВНОГО ХАРЧУВАННЯ З ЕКСТРАКТОМ ЯЛІВЦЮ ТА ГРЕЙПФРУТОМ.....	47
Коробова Я.В.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БЕЗЛАКТОЗНОГО ПОЛУЧИНОГО ПРОМБІРУ.....	49
Коцюба М.Ю., Саніна О.В.	ПОСІВНА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ	50

Кривенко Є.Г.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	51
Крижньов Р.С.	<i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.). ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	54
Кужель В.	ДОСЛІДЖЕННЯ МАСИ ТА ДІАМЕТРУ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ЩО ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ САДІВНИЧИХ ГОСПОДАРСТ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	56
Курковський С.В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНГІЦИДНОГО КОНТРОЛЮ БІЛОЇ ГНИЛІ СОНЯШНИКУ.....	58
Кухта Є.О.	ОЦІНКА СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗІ СТІЙКІСТЮ ДО ХВОРОБ І УРОЖАЙНІСТЮ.....	60
Кюрчева Ю.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КУКУРУДЗЯНИХ ПАЛИЧОК.....	62
Лактіонов Д.Л.	ГЕРБІЦИДНИЙ ЗАХИСТ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	63
Лещук А.К., Лещук Д.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ЛОХИНИ РІЗНИХ СТРОКІВ ДОСТИГАННЯ В УМОВАХ ПОМІРНО-КОНТИНЕНТАЛЬНОГО КЛІМАТУ НІМЕЧЧИНИ.....	65
Любчинська О.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КРУП'ЯНИХ СНІДАНКІВ...	67
Мазуркевич А., Живиця Д., Громов А.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТОВАРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПЛОДІВ ДЮКІВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ.....	68
Макарчук Б. М.	ВЕРМИКОПОСТ ЯК УНІВЕРСАЛЬНЕ ОРГАНІЧНЕ ДОБРИВО І ПОЛІПШУВАЧ ҐРУНТУ.....	70
Макарчук Б. М.	ЗАСТОСУВАННЯ БІОЧАРУ У ОРГАНІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР.....	71
Масалабов О.	СЕНСОРНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ЧЕРЕШНІ ВИРОЩЕНІ В УМОВАХ ПІВДНЯ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	73
Машківський В.В.	ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ ЗА ДІЇ УДОБРЕННЯ.....	75
Мітяєв І.С.	ОБЛІПІХА - СПОЖИВЧІ ТА ЦІННІ ВЛАСТИВОСТІ КУЛЬТУРИ.....	77
Муравйова О.А.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА М'ЯКИХ СИРІВ.....	79
Пендрак Я.І.	УДОБРЕННЯ РІПАКУ ЗА ДІЇ РЕСУРСООЩАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	81
Подзєга Д.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЯГІД ГОДЖІ ДЛЯ ЗБАГАЧЕННЯ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ.....	83
Покопцев В.О., Саніна О.В.	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОРТУ ЛІРА ОДЕСЬКА ЗА ДІЇ РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН АКМ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	85
Прасолов Д.С.	ВЛАСТИВОСТІ ТА ЗАСТОСУВАННЯ КАРАГЕНАНУ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	87
Прасолов Д.С.	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБРОБКИ ПИВА З ВИКОРИСТАННЯМ КАРАГЕНАНУ.....	90
Розумейко А.А.	ВЕГАНСЬКИЙ БРАУНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІВСЯНОГО МОЛОКА: СМАЧНА ТА ЗДОРОВА АЛЬТЕРНАТИВА.....	93
Савва О.С.	ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ НА ОСНОВІ БІСКВІТІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ВМІСТОМ ЦУКРУ В НАЧИНКАХ.....	94

Савельєва Н.В.	УРОЖАЙНІСТЬ ПЕРСИКА РІЗНИХ СОРТІВ В ЗРОШУВАНИХ УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ...	95
Салько Д.С.	ОГЛЯД ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФАКЕЛУ ВИКИДІВ ВІД СТАЦІОНАРНОГО ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	97
Севастьянович М.В.	ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА БОРОШНЯНИХ ВИРОБІВ З ЛИСТКОВОГО ТІСТА З ГРИБНИМИ НАЧИНКАМИ.....	101
Сокот О.Є.	ОЦІНКА ТЕХНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ХЛІБА З ДОДАВАННЯМ ВІДВАРЕНИХ ГРИБІВ ГЛИВИ.....	102
Старостюк В.Є.	НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ПАРАМЕТРІВ МІКРОКЛІМАТУ В ОХОРОНІ ПРАЦІ.....	104
Стахник Д.А.	ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА УМОВ ПРАЦІ ЗА ПОКАЗНИКАМИ МІКРОКЛІМАТУ	107
Татти Т.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КРАФТОВИХ СИРІВ.....	110
Ткаченко А.Г.	ОЦІНКА СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЗБЕРЕЖЕННЯ УРОЖАЮ ГРИБІВ LENTINULA EDODES (BERK.) PEGLER.....	111
Тоцька О.П.	БОТАНІКО-БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ASIMINA TRILOBA (L.) DUN.	114
Туряк К.С.	ЗАКОНОДАВЧЕ ПІДҐРУНТЯ ТА ПРАКТИКА ПОВОДЖЕННЯ З БІОВІДХОДАМИ В КРАЇНАХ ЄС.....	117
Угріна П.О.	ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА ФРУКТОВО-ОВОЧЕВОЇ ПАСТИЛИ З ПІДВИЩЕНОЮ ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ПРИДАТНІСТЮ.....	121
Українець В.М.	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ТРАВ'ЯНИХ ЧАЇВ.....	122
Фащевська М.	ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ.....	123
Хитриченко В.М.	ЗАХИСТ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ ВІД ВИКИДІВ ПРОМИСЛОВОГО ПИЛУ.....	125
Чернишова П.А.	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ СУПУТНИКОВОГО МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ОЦІНКИ СТУПЕНЯ ЕРОДОВАНOSTІ ҐРУНТІВ.....	127
Шабанов Д.І.	ЗАГРОЗИ ЕКОСИСТЕМАМ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	130
Шипиленко Є.А.	БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ДЕРЕВ ПЕРСИКУ ЗА МІКОРИЗАЦІЇ КОРЕНІВ СИМБІОТИЧНИМИ ГРИБАМИ.....	132
Яковенко А. А.	ЗНИЩЕННЯ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ВІД ПОЖЕЖ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ.....	134

Таблиця 1 Закладка генеративних бруньок на змішаних пагонах різних сортів влітку 2021 року під врожай 2022 року і влітку 2022 року під врожай 2023 року, штук на погонний м

Сорти	Роки закладки генеративних бруньок		Середнє за 2 роки
	2021 рік	2022 рік	
Ерлі Редхейвен	90,0	26,8	58,4
Вавіловський	80,0	27,0	53,5
Клоун	51,0	24,6	37,8
Кандидатський	60,0	52,8	56,4
Посол миру	61,0	57,2	59,1
Освіжаючий	72,0	66,8	69,4
Сатурн (інжирний)	52,0	51,7	51,8
Кардинал	57,0	31,3	44,1

Таким чином, під час вегетації 2021 і 2022 років найбільш інтенсивною закладкою генеративних бруньок на змішаних пагонах виділилися сорти Освіжаючий (69,4 шт./пог. м), який перевищує інші сорти по даному показнику на 17 – 82 %. Ще також виділяються сорти Посол Миру (59,1 шт./пог.м) і Ерлі Редхейвен (58,4 шт./пог.м). Ці отримані данні були господарству у нагоді під час нормуючої весняної обрізки.

Список використаних джерел:

1. Алексеева О., Ключко Н. Сорти і підщепи персика. *Садівництво по-українськи*. 2018. № 5 (29). С. 48-51.
2. Карпенчук Г. К., Мельник А. В. Учеты, наблюдения, анализы, обработка данных в опытах с плодовыми и ягодными растениями: методические рекомендации / под ред Г. К. Карпенчука. Умань, 1987. 141 с.
3. Кондратенко П. В., Бублик М. О. Методика проведення польових досліджень з плодовими культурами. Київ : Аграрна наука, 1996. 96 с

Науковий керівник: *Алексеева О.М., к.с.-г.н., доцент кафедри рослинництва та садівництва ім. професора В.В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ НА ЗРОШЕННІ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Гордовий І.С., Каменська О.В. *email: tetiana.herasko@tsatu.edu.ua*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Соя – одна з головних білково-олійних культур із широким спектром застосування: харчовий, кормовий, технічний і медичний..

За площею посіву соя займає перше місце серед зернобобових культур. За останні десять років у світі вони зросли з 61,1 млн. га до 93 млн. га. Середня врожайність становить 2,38 т/га, тоді як в Україні – 1,23 т з гектара. Ця культура походить із Південно-Східної Азії, де природні умови характеризуються високими параметрами температури й вологості повітря. Основні посіви сої в США зосереджено в дельтах річок Міссісіпі та Огайо, де ця культура займає 38 – 47 % у структурі фермерських посівів. Регіони посівів сої у Бразилії й Аргентині, як і в США, теж не обділені сонячними днями й високою відносною вологістю повітря в період цвітіння цієї культури, що, мабуть, і є вирішальним під час формування її

врожаю. Південні області України також мають удосталь сонячних днів, але відносна вологість повітря тут часто падає до 30 %. Отже, гідротермічний коефіцієнт є основним лімітуючим чинником зростання врожайності сої в Україні.

Окрім кліматичного фактору, одним з основних напрямків підвищення врожайності сої є підбір сортів, адаптованих до умов Південного Степу України.

Тому, метою наших досліджень був підбір сортів сої для вирощування в умовах Південного Степу України.

Дослід закладено в південно-східній частині Каховського району Херсонської області. Ґрунти господарства: чорноземи південні з вмістом гумусу 3,2 %, рН ґрунтового розчину близька до нейтральної.

У польовому досліді вивчалися сорти сої Алмаз, Золотиста, Сонячна.

У досліді використовували технологію вирощування сої, рекомендованою для зони Степу на зрошенні. Загальна площа досліді складала 3 га. Площа облікових ділянок по 50 м² у триразовій повторності. Метод розміщення варіантів: рендомізований.

Фенологічні спостереження, облік біометричних показників рослин, облік врожаю проводили за загальноприйнятими методиками (Єщенко В.О. та ін., 2005).

При дослідженні насіння сої на посівні властивості встановлено, що енергія проростання у сортів була на рівні 54 % (Сонячна), 96% (Золотиста), 97% (Алмаз), а схожість, відповідно, 97%, 98%, 98%. У польових умовах схожість сорту Сонячна було на 2 % менше, ніж в лабораторних умовах и дорівнювала 96 %, сорту Золотиста і Алмаз на рівні лабораторної 97 %. Збереження рослин по всіх фазах розвитку було на досить високому рівні 97 – 100 %.

При вивченні динаміки росту рослин сої встановлено, що у всіх сортів ріст відбувався від фази проростання до кінця фази утворення бобів, у фазу утворення бобів ріст припиняється. Показник найбільшої висоти рослин у досліді був відмічений у сорту Золотиста – 117 см, найменшою у сорту Сонячна – 104 см. Сорт Алмаз за цим показником займав проміжне значення.

Динаміка наростання вегетативної маси досліджуваних сортів сої відбувалася в різні періоди розвитку з різною інтенсивністю. У період між фазою проростання і фазою сім'ядолі найбільшою інтенсивністю росту характеризувався сорт Золотиста. До фази п'ятого трійчастого листа інтенсивність наростання центральної вісі рослин всіх сортів сої була приблизно на одному рівні – від 2 до 7 см. Тільки між фазами п'ятого і шостого трійчастого листків у сорту Золотиста інтенсивність росту досягла 15 см і перевищувала інші сорти в 2 – 3 рази. Ріст у всіх сортів припинився у фазу утворення бобів. У сорту Алмаз від фази п'ятого трійчастого листка, а у сорту Сонячна від початку цвітіння до кінця ростового процесу інтенсивність росту постійно збільшувалась від 7,5 – 7 см, загалом за фазу до 30 – 32 см. У сорту Золотиста динаміка наростання у висоту мала дві хвилі росту: перша – між фазою п'ятого і шостого трійчастого листка і друга від кінця цвітіння до кінця утворення бобів. Але всі ці відмінності росту не мали впливу на час досягання урожаю.

Складовою частиною майбутнього врожаю є площа фотосинтезуючої поверхні. Досліджувані сорти значно відрізняються один від одного за величиною даного показника. Найменш сильнорослим показав себе сорт Алмаз, що мав також і меншу площу листової поверхні. Так, площа одного листка у цього сорту дорівнює 38,0 см², що на 33 % менш ніж у сорту Сонячна і на 52 % порівняно з у сортом Золотиста (табл. 1). Величина площі листя на одній рослині коливається залежно від сорту від 1405,0 до 1918,0 см², а на 1 гектарі від 8,42 до 11,46 тис.м².

Таблиця 1 Листова поверхня сої

Сорт	Площа листка см ²	Площа листя 1 рослини, см ²	Площа листя на 1га, тис/м ²	Питома продуктивність г/м ²
Золотиста	54,4	1912,0	11,43	38,7
Сонячна	47,8	1869,1	11,21	40,5
Алмаз	36,2	1405,0	8,43	44,3

Найбільшою площею листя з одиниці площі характеризуються сорти Золотиста і Сонячна 11,43 – 11,21 тис.м²/га, а найменшою сорт Алмаз – 8,42 тис.м²/га. Слід зазначити, що продуктивність, яка характеризує інтенсивність фотосинтезу, тобто врожай на одиницю площі листової поверхні, найбільша у сорту Алмаз – 44,3 г/м², друге місце у сорту Сонячна – 40,5 г/м² і найменша у сорту Золотиста – 38,7 г/м².

Отже, найкраще наростання фітомаси спостерігалось у сортів сої Золотиста і Сонячна, що сприяє інтенсифікації процесу фотосинтезу і призводить до отримання високих врожаїв.

Список використаних джерел:

1. Куц Г. М. Вміст елементів живлення та їх винос урожаєм сої залежно від умов вирощування. *Таврійський науковий вісник*. 2004. Вип. 34. С. 201 – 205.
2. Петриченко В. Ф. Виробництво та використання сої в Україні. *Вісник аграрної науки*. 2008. №3. С. 24-27.
3. Клочко П. В. Інтенсивні технології вирощування сої в умовах Півдня України. *Рослинництво*. 1998. № 7. С. 150-155.
4. Рекомендації по вирощуванню сої на зрошуваних землях / ІЗЗ УААН; ЦНЗ агропромислового виробництва Херсонської області. Херсон, 1999. 56 с.
5. Тодієв А. Г. Вивчення посухостійкості сої, за комплексом фізіологічних ознак. *Рослинництво*. 2002. Вип. 54. С. 45-47.

Наукові керівники: *Покопцева Любов Анатоліївна, к.с.-г.н., доцент, Герасько Тетяна Володимирівна, к.с.-г.н., доцент, кафедра рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного*

СУПУТНИКОВИЙ МОНІТОРИНГ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВБУ АРХІПЕЛАГ ВЕЛИКІ І МАЛІ КУЧУГУРИ

Дериглазов Д.Г., Фатєєва О.П. *email:ganchukmn@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

За останні пів року було опубліковано велику кількість публікацій, різного рівня, пов'язаних із руйнуванням Каховської ГЕС. Основним напрямом цих досліджень було оцінити негативні наслідки (соціальні, економічні, екологічні, медичні, санітарно-гігієнічні) затоплення територій, що знаходяться нижче за течією. Та майже відсутні публікації, що відображають екологічні проблеми осушених в результаті теракту на Каховській ГЕС територій.

Одним із об'єктів, що підпав під дію осушення є Архіпелаг Великі і Малі Кучугури (рис. 1), що входить до Національного природного парку «Великий Луг». Він відноситься до водно-болотних угідь міжнародного значення. Площа 7740 га. Архіпелаг Великі і Малі Кучугури представляє собою унікальний заплавний комплекс межиріччя Дніпра і р. Кінської, представлений значними просторами мілководь, боліт, озер, які чергуються з піщаними островами і пасмами алювіального походження з ендемічним видовим складом флори та фауни. Рослинний покрив представлений переважно очеретяними, очеретяно-рогозовими болотами, а також заплавленими лісами (у складі яких – рідкісні угруповання ендемічної рослинності: берези дніпровської, сальвінії плаваючої та водяного горіха), а також водними, лучними та аренними фітоценозами. Це забезпечує належні умови для відтворення місцевої популяції водно-болотної орнітофауни, насамперед червонокнижних видів (жовта чапля, кулик сорока, чорноголовий реготун, орлан – білохвіст та інші). Також це єдине місце у світі де збереглася популяція реліктової рослини Волошка Конки, яку ще можна зберегти для нащадків. ВБУ входять до 1, 3, 5, 8 критеріїв Рамсарської конвенції [1,2].